

Grans temes de la història

Codi: 100218

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500239 Història de l'art	FB	1	2
2500240 Musicologia	FB	1	1
2500243 Estudis clàssics	FB	1	2
2500245 Estudis Anglesos	FB	1	2
2500246 Filosofia	FB	1	1
2500247 Llengua i Literatura Catalanes	FB	1	2
2500248 Llengua i Literatura Espanyoles	FB	1	2
2500256 Antropologia Social i Cultural	FB	1	1
2501002 Geografia i ordenació del territori	FB	1	2

Professor de contacte

Nom: Jordi Pomés Vives

Correu electrònic: Jordi.Pomes@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: Sí

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Altres indicacions sobre les llengües

Grups en català 1, 2, 5, 7 i 8

Equip docent

Josep Maria Solé Sabaté

Félix Retamero Serralvo

Montserrat Jiménez Sureda

Josep Cervelló Autuori

Enric Pujol Casademont

Giaime Pala

Adoración Moreno Martínez

Javier Tebar Hurtado

Antonio José Ferrer Abarzuza

Prerequisits

Cap.

Objectius

Un recorregut generalista sobre els principals esdeveniments i processos de canvi i continuïtat de la Humanitat des de la Prehistòria i fins el món actual, amb diversos enfocaments temàtics de la Ciència Històrica (social, polític, econòmic, de gènere, cultural, ideològic). En aquest recorregut s'atendrà als aspectes que puguin ser d'interès per als estudis específics dels estudiants de cada grup de l'assignatura. Teoria i metodologia de la Història.

Competències

Història de l'art

- Demostrar que es coneix la història de les idees artístiques i els principals corrents teòrics que han impulsat la reflexió sobre l'art, el cinema, els seus creadors i el seu públic al llarg de la història.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Musicologia

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis clàssics

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis Anglesos

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Filosofia

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Llengua i Literatura Catalanes

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Llengua i Literatura Espanyoles

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Antropologia Social i Cultural

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Geografia i ordenació del territori

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.

- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Accedir a les fonts electròniques d'informació i elaborar i comunicar aquesta informació en formats electrònics.
2. Accedir a les fonts electròniques d'informació i elaborar i comunicar aquesta informació en formats electrònics
3. Analitzar casos històrics de fets científics.
4. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic, els seus creadors i els seus receptors en un context cultural determinat.
5. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent
6. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent.
7. Enumerar fets històrics que han pogut influir en el desenvolupament científic
8. Establir una planificació per desenvolupar un treball sobre la matèria
9. Establir una planificació per desenvolupar un treball sobre la matèria.
10. Explicar aspectes de la història de la ciència utilitzant la terminologia pròpia de la disciplina.
11. Exposar els conceptes propis de la història de la ciència
12. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics
13. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
14. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets
15. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
16. Identificar i analitzar el vocabulari específic que ha produït cada una de les formacions socials que seran analitzades
17. Identificar i analitzar el vocabulari específic que va produir cada una de les formacions socials analitzades
18. Identificar i analitzar el vocabulari específic que va produir cada una de les formacions socials analitzades.
19. Identificar i interpretar les diverses etapes històriques des de la prehistòria fins a l'època contemporània
20. Identificar i interpretar les diverses etapes històriques des de la prehistòria fins a l'època contemporània.
21. Identificar les idees principals d'un text sobre la matèria i fer-ne un esquema
22. Identificar les idees principals d'un text sobre la matèria i fer-ne un esquema.
23. Participar en debats sobre fets històrics i actuals respectant les opinions dels altres participants.
24. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
25. Participar en els debats orals realitzats a l'aula de manera crítica i utilitzant el vocabulari de la disciplina
26. Participar en els debats orals realitzats a l'aula de manera crítica i utilitzant el vocabulari de la disciplina.
27. Reconèixer les bases de dades bibliogràfiques més idònies per obtenir les fonts sobre un determinat tema
28. Reconèixer les bases de dades bibliogràfiques més idònies per obtenir les fonts sobre un determinat tema.
29. Reconèixer les bases de dades bibliogràfiques més idònies per obtenir les fonts sobre un tema determinat.
30. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural
31. Relacionar els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament dels processos històrics
32. Relacionar els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament dels processos històrics.
33. Relacionar els elements i factors que intervenen en el desenvolupament dels processos científics

34. Relacionar els elements i factors que intervenen en el desenvolupament dels processos científics.
35. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de la seva època.
36. Treballar en equip respectant les diverses opinions.
37. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història
38. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
39. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història de la ciència
40. Utilitzar lèxic específic de la història

Continguts

1. **El sentit del temps. El concepte d'història.**
2. **L'escenari de la historia.**
3. **El nombre dels homes: vida, subsistència i mort dels éssers humans**
4. **Formes de subsistència, treball i condicions de vida**
5. **Formes d'organització col·lectiva: la societat. Gènere, família, raça, classe social.**
6. **L'organització política. Estat i nació. Violència, poder i resistència**
7. **Les idees: Cultura, religió, civilització i ciència**

Metodologia

Assistència a classes teòriques dirigides per el/la professor/a.

A

L

Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.

Preparació de presentacions orals.

Estudi personal.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	39	1,56	3, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 31, 32, 33, 34, 37, 38, 39, 40
Seminaris i pràctiques d'aula	13,5	0,54	8, 9, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 36, 39
Tipus: Supervisades			
Tutories	15	0,6	
Tipus: Autònomes			
Estudi personal per preparar la matèria	45	1,8	1, 2, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 27, 28, 29, 37, 38, 39
Lectura de textos, redacció de treballs. Preparació de comentaris orals i seminaris	30	1,2	1, 2, 5, 6, 8, 9, 21, 22, 27, 28, 29, 37, 38, 39, 40

Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

5

4

1

L

L'alumne serà qualificat amb un No Avaluable quan no es presenti a activitats d'avaluació per valor superior al 60% de la nota d'avaluació continuada

Tota irregularitat comesa per un alumne durant la realització d'una prova (còpia, plagi) implicarà una nota de zero en l'apartat concret d'avaluació. Diverses irregularitats comeses implicaran una nota global de zero.

S'aprova l'assignatura si s'aconsegueix un mínim de 5 punts (sobre 10) amb la suma de les qualificacions de totes les activitats d'avaluació realitzades.

REVALUACIÓ

Tal i com estableix el protocol de reavaluació de la Facultat de Filosofia i Lletres, per tal de tenir dret a la reavaluació els/les alumnes "han d'haver-se presentat a totes les proves que consten en la guia docent de l'assignatura de l'any en curs". Això vol dir que si no es fa algun dels exàmens previstos o no es lliuren els treballs obligatoris, no es tindrà dret a ser reavaluat.

La reavaluació consistirà en un examen del global de l'assignatura, i tindrà lloc en la data establerta per la Facultat.

La nota màxima que es podrà obtenir en el procés de reavaluació és un 5 (APROVAT)

En cap cas es podrà plantejar la reavaluació com un mecanisme per a millorar la nota dels/de les alumnes que ja haguessin aprovat l'assignatura en el procés normal d'avaluació.

En el grup virtual de Geografia i ordenació del territori:

a) La data d'avaluació s'anunciarà a l'inici del curs virtual i es realitzarà de manera presencial. Constarà únicament de preguntes tipus test referides a les èpoques i els llocs assenyalats al temari.

b) Es realitzaran set treballs/pràctiques, tants com temes, que es lliuraran en les dates expressades al calendari anunciat a l'inici del curs virtual i sempre mitjançant l'eina de "Lliurament de treballs" del Campus Virtual. L'alumnat rebrà per aquesta via les instruccions pertinents per a cada treball/pràctica, compost d'una breu explicació, unes instruccions i els materials necessaris. A més, es disposa dels textos metodològics indicats a la bibliografia.

c) A fi de perfilar la nota de 10% de participació i progressió, s'obrirà un fòrum a l'espai corresponent del Campus Virtual, les intervencions al qual es tindran en compte, per quantitat i qualitat.

De nou d'acord amb la Guia docent, la reavaluació només pot afectar a l'examen final(50%). La prova de reavaluació, que també serà presencial, es farà en el dia i hora fixats per la Facultat i tindrà els mateixos trets que el precedent.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-----	-------	------	--------------------------

Presentacions orals	10%	2	0,08	2, 9, 16, 22, 23, 24, 25, 36, 37, 40
Proves escrites parcials	50%	5,5	0,22	1, 2, 3, 5, 6, 7, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 40
Treball	40%	0	0	4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 22, 23, 24, 30, 31, 32, 35, 36

Bibliografia

J. M. Roberts, Historia del mundo. De la prehistoria a nuestros días. Madrid: Debate, 2010. (tractament per etapes cronològiques)

J. Fontana, Introducció a l'estudi de la història. Barcelona: Crítica, 1997. (tractament temàtic, més estructural, que és el que seguim per fer la proposta de temari en bona mesura)

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Jack Goody, El robo de la Historia, Madrid: Akal 2011 (totes les èpoques històriques).

Peter Burke. Historia Social del Conocimiento, Barcelona: Paidós, 2012.

Peter Watson, Ideas. Historia intelectual de la humanidad, Barcelona: Crítica, 2006.

Donad Wassoon, Cultura. El patrimonio común de los europeos, Barcelona: Crítica, 2006.

C.A. Bayly, El nacimiento del mundo moderno, 1780-1914, Madrid: Siglo XXI, 2009.

INSTRUMENTS

R. Overy, Historia del Mundo: The Times. La cartografía de la historia. Madrid: La Esfera de los libros, 2007.

N. J. G. Pounds, Geografía histórica de Europa. Barcelona: Crítica, 2000.

DUBY, G. (ed.), Atlas histórico mundial, Debate, Madrid 2001.

KINDER, H.; HILGEMANN, W., Atlas Histórico Mundial, Istmo, Madrid 1999.

R. Williams, Palabras clave. Uu vocabulario de la cultura y la sociedad, Buenos Aires: Ediciones Nueva Visión

Elena SÁNCHEZ DE MADARIAGA (1998), Conceptos fundamentales de historia, Madrid: Alianza Editorial.

Pierre VILAR (1980), Iniciación al vocabulario del análisis histórico, Barcelona: Crítica.